

De Heilige Geest in ons

Verkondiging Eerste Pinksterdag 2023 ECG-Uithoorn
Rens Filius

Schriftlezing

Handelingen 2:1-13

*“En toen de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, **waren zij allen eensgezind bijeen**. 2. En plotseling kwam er uit de hemel een geluid als van een geweldige windvlaag en dat vervulde heel het huis waar zij zaten. 3. En aan hen werden tongen als van vuur gezien, die zich verdeelden, en het zat op ieder van hen. 4. En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en begonnen te spreken in andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken. 5. Nu woonden er Joden in Jeruzalem, godvrezende mannen uit alle volken die er onder de hemel zijn. 6. Toen dan dit geluid klonk, kwam de menigte samen en raakte in verwarring, want ieder hoorde hen in zijn eigen taal spreken. 7. En zij waren allen buiten zichzelf en verwonderden zich, en zij zeiden tegen elkaar: Zie, zijn het niet allen Galileeërs die daar spreken? 8. En hoe kunnen wij hen dan horen, eenieder in onze eigen taal, waarin wij geboren zijn? 9. Parthen, Meden en Elamieten en zij die inwoners zijn van Mesopotamië, Judea, Kappadocië, Pontus en Asia, 10. Frygië, Pamfylië, Egypte, en de streken van Libië, dat bij Cyrene ligt, alsook de nu hier verblijvende Romeinen, zowel Joden als proselieten, 11. Kretenzen en Arabieren, wij horen hen in onze taal over de grote werken van God spreken. 12. En zij waren allen buiten zichzelf en raakten in onzekerheid, en de één zei tegen de ander: Wat wil dit toch zeggen? 13. Anderen zeiden spottend: Zij zijn vol zoete wijn.”*

Dit is het Woord van God

Inleiding

We leven in een bijzondere tijd. Er is een bizarre tegenstelling tussen: wat er technisch allemaal mogelijk is en hoe mensen met elkaar omgaan. Aan de ene kant lijkt de wereld wel een groot dorp met eindeloze mogelijkheden: we horen in het nieuws berichten over de hele wereld, we kunnen bijna over de hele wereld reizen en communiceren, we hebben ongekend gemak en vermaak. Er was nog nooit zoveel kennis beschikbaar. Een beweging naar elkaar toe. Aan de andere kant zijn mensen meer en meer verdeeld, verhard en vijandig naar elkaar. Hoewel we meer met elkaar kunnen communiceren begrijpen we elkaar minder. Er is minder verbinding. We missen dat ‘verbinding’ is bijna een modewoord geworden. De verwarring over wat echt is en wat gelogen is neemt toe. Een geestelijke beweging van elkaar af.

Vanaf de verlichting (1685-1815) geloofde men stellig dat met meer kennis, meer gezondheid, meer welvaart, de mensheid ook meer vrede en geluk zou krijgen. Het geloof in het menselijke kunnen en het humanistische autonomie geloof steeg tot grote hoogte. God werd overbodig- en doodverklaard. Met als gevolg een grote mate van individualisme.

Helaas moeten we als christenen eerlijk onder ogen zien dat wij geen stralend en jaloersmakend alternatief zijn geweest. Een recent onderzoek in Amerika, naar de belangrijkste redenen waarom mensen twijfelen aan het christelijk geloof, laat zien dat het **hypocriete, liefdeloze gedrag gelovigen op nummer één staat**. Er is volgens mij een verband tussen het individualisme, de polarisatie en het

onechte in onze cultuur en het schijnheilige en liefdeloze gedrag wat ook de gemeente heeft geïnfecteerd.

Ik geloof dat God **wel** wil dat wij, de Gemeente, het stralende alternatief zijn. Op deze bijna 2000-jarige verjaardag van de Gemeente is het goed om elkaar een paar pittige vragen te stellen:

- Wat betekent de uitstoring van de Heilige Geest voor **ons**?
- Zien wij de Heilige Geest als iets voor onszelf?
- Als de Gemeente het schitterende alternatief behoort te zijn, wat gaat er dan nu bij ons mis?
- Hoe kunnen we onze roeping als deel van de Gemeente beter vervullen?

1. De aankondiging van de geboorte van de Gemeente

Een geboorte komt niet uit de lucht vallen. Je ziet dat er een kindje onderweg is. Het wordt vaak aangekondigd door de ouders. Zo lezen we ook dat de Here Jezus de komst van de Trooster, de Heilige Geest, aankondigt. Het staat op een aantal plaatsen in het Oude Testament en de Evangelieën. We bekijken er één. De Here Jezus kondigt opnieuw zijn sterven aan:

Johannes 16:5-15

*“En nu ga Ik heen naar Hem Die Mij gezonden heeft, en niemand van u vraagt Mij: Waar gaat U heen? 6. Maar omdat Ik deze dingen tot u gesproken heb, heeft de droefheid uw hart vervuld. 7. Maar Ik zeg u de waarheid: Het is nuttig voor u dat Ik wegga, want als Ik niet wegga, zal de Trooster niet naar u toe komen; maar als Ik heenga, zal Ik Hem naar u toe zenden. 8. En als Die gekomen is, zal Hij de wereld overtuigen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel: 9. van zonde, omdat zij niet in Mij geloven; 10. van gerechtigheid, omdat Ik heenga naar Mijn Vader en u Mij niet meer zult zien; 11. en van oordeel, omdat de vorst van deze wereld veroordeeld is. 12. Nog veel heb Ik tegen u te zeggen, maar u kunt het nu niet dragen. 13. Maar wanneer Die komt, de Geest van de waarheid, zal Hij u **de weg wijzen in heel de waarheid**, want Hij zal niet vanuit Zichzelf spreken, maar **wat Hij gehoord zal hebben, zal Hij spreken**, en de **toekomstige dingen zal Hij u verkondigen**. 14. Die zal **Mij verheerlijken**, want Hij zal het uit het Mijne nemen en het u verkondigen. 15. Alles wat de Vader heeft, is het Mijne; daarom heb Ik gezegd dat Hij het uit het Mijne zal nemen en het u zal verkondigen.”*

De Here Jezus heeft de Vader gevraagd om de Heilige Geest, ‘de andere [in het Grieks soortgelijke] Trooster’ te zenden (Johannes 15:16). Nu kondigt de Heer nogmaals de komst van de Trooster aan en vertelt over het werk van de Heilige Geest:

- Hij zal de wereld overtuigen van zonde
- Hij zal de wereld overtuigen van gerechtigheid
- Hij zal de wereld overtuigen van oordeel

Blijkbaar zijn dit drie lastige punten die wij mensen niet goed over kunnen brengen. Daar is de Trooster, de Heilige Geest voor nodig. Nu is het niet zo dat er dan geen rol voor ons overblijft. Het punt van de komst van de Gemeente is juist dat God door Zijn kinderen wil werken (zie Johannes 15:26-27).

Ik heb dit gedeelte weleens wat lastig gevonden. Zonde – ‘omdat zij niet in Mij geloven’ dat is toch een bijzondere definitie van zonde. En gerechtigheid: ‘omdat Ik heenga naar Mijn Vader en u Mij niet meer zult zien’ en van oordeel: ‘omdat de vorst van deze wereld veroordeeld is.’ Zijn dat geen wonderlijke definities? Wat betekent dat?

Zou het een korte samenvatting van het Evangelie zijn? Laten we kijken naar Johannes 3:16-18:

*“Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft (Hij droeg het **oordeel**), opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft (**gerechtigheid ontvangt**). 17. Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden. 18. Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God (**zonde**).”*

De Heilige Geest verkondigt én overtuigt van wat de Here Jezus aan het kruis heeft gedaan. Dat laatste kunnen wij niet uit onszelf, toch Hij wil ons gebruiken. We voelen vaak onmacht en schaamte of we kunnen ons niet voorstellen hoe de ander tot geloof zou kunnen komen. Dat is niet nodig wanneer we het overlaten aan de Heilige Geest. Hij wil door ons heen werken.

De Heilige Geest zal ons de weg wijzen in heel de waarheid, Hij spreekt wat Hij van God de Vader en de Here Jezus hoort. Ook de toekomst zal Hij verkondigen, denk aan de Openbaring aan Johannes. En, dat is de hoofdzaak: Hij verheerlijkt de Here Jezus Christus!

Zo kondigt de Here Jezus de komst van de Heilige Geest aan.

2. De geboorte van de Gemeente

En dan komt Hij! Handelingen 2 begint met drie bijzondere waarnemingen. Plotseling kwam er:

1. ... een geluid als van een geweldige windvlaag
2. ... tongen als van vuur
3. ... en zij werden allen vervuld van de Heilige Geest en begonnen te spreken in andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken.

Geluid van een geweldige windvlaag: Nou, ik zou schrikken weg duiken en me ergens aan vasthouden. Maar het was alleen een geluid. Het is alsof de Heilige Geest Zijn naam zegt. Wind en Geest zijn aan elkaar verwant. Het Hebreeuwse woord voor geest ‘ruach’ betekent ook adem en wind net als ‘pneuma’ in het Grieks. De Geest, heeft de Here Jezus gezegd (Johannes 3:8), waait waarheen Hij wil. [Kleine illustratie: ballon los en leeg laten lopen, het pad is onvoorspelbaar]

Tongen als van vuur verdeelden zich. Ik moet denken aan de vuurkolom die het volk Israël door de woestijn leidde (Exodus 13:21-22). Dit teken van de aanwezigheid van God werd nu over de gemeente verdeeld om uit te beelden dat de Geest van God in hen is komen wonen. Niet voor even, niet voor een specifieke taak, maar blijvend. Wat een ontzagwekkende onvoorwaardelijke keuze. De allerheiligste en almachtige God woont in een feilbaar en falend mens. Wat een liefdevol risico neemt God de Vader en God de Zoon.

Andere talen, dat doet mij denken aan de straf die over de mensheid kwam in de tijd van de toren van Babel. Toen verwarde God het spreken en werden ze uit elkaar gedreven. Nu communiceert de Gemeente door de Heilige Geest dwars door die verwarring heen. En dat was niet alleen sensationeel, het was ook heel functioneel: zij hoorden de gemeente in hun eigen taal over de grote werken van God spreken. De Heilige Geest bidt en pleit ook voor ons bij God (Romeinen 8: 27). De Heilige Geest is dé vertaler en dé communicatie expert. Wat een toerusting, wat een mogelijkheden om elkaar wel te begrijpen. Met Hem kunnen we ook onze communicatieproblemen te overwinnen.

Petrus neemt daarna het woord. Enkele maanden daarvoor durfde hij niet voor zijn Heer uit te komen, nu staat hij vol kracht en overtuiging uit te leggen wat dit allemaal betekent: De Heilige Geest

is uitgestort zoals de profeet Joël dat voorspelde. Hij klaagt zijn toehoorders aan voor de moord op Jezus de Nazarener. Terwijl God heeft bewezen dat Hij de Christus is door Hem uit de dood op te wekken. Hij zit nu aan de rechterhand van God. Petrus eindigt met: "Laat dan heel het huis van Israël zeker weten dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Die u gekruisigd hebt." (Handelingen 2:36)

Wanneer zijn publiek vraagt wat ze moeten doen, zegt hij: **"Bekeer u en laat ieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving van de zonden; en u zult de gave van de Heilige Geest ontvangen."** (Handelingen 2:38).

Dus ook als jij dat doet ontvang je de Heilige Geest en wordt je deel van de Gemeente. Bekeer je, als je dat nog niet hebt gedaan!

3. Ons voorbeeld?

Wat was de reactie?

"Zij nu die zijn woord met vreugde aannamen, werden gedoopt; en ongeveer drieduizend zielen werden er op die dag aan hen toegevoegd. 42 En zij volhardden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, in het breken van het brood en in de gebeden. 43. En er kwam vrees over iedereen; en er werden veel wonderen en tekenen door de apostelen gedaan. 44. En allen die geloofden, waren bijeen en hadden alle dingen gemeenschappelijk; 45. en zij verkochten hun bezittingen en eigendommen en verdeelden die onder allen, naar dat ieder nodig had. 46. En zij bleven dagelijks eensgezind in de tempel bijeenkomen, en terwijl zij van huis tot huis brood braken, namen zij gezamenlijk voedsel tot zich, met vreugde en in eenvoud van hart; 47. en zij loefden God en vonden genade bij heel het volk. En de Heere voegde dagelijks mensen die zalig werden, aan de gemeente toe." (Handelingen 2:41-47)

Wat een schitterend alternatief voor wat Petrus noemt het 'verkeerde geslacht'. Dit is en blijft ons voorbeeld!

Waar is het misgegaan? We weten wel dat onder de eerste christenen er ook al snel van alles fout ging. Maar toch, de Heilige Geest is nog steeds Dezelfde. We hebben de beste Helper en die woont **in ons!** God heeft een roeping voor de Gemeente, ook voor de ECG.

De Heilige Geest wil:

- Ons samen overtuigen van de waarheid van het Evangelie
- Ons samen de woorden en het onderwijs van de Here Jezus te binnen brengen
- Ons samen het Woord leren verstaan
- Ons samen Gods wil en karakter te leren kennen
- Ons samen leiden
- Ons de weg wijzen in de waarheid
- Ons samen troosten, en vermanen
- Ons samen kracht geven en ons geloof te versterken
- Onze houding en karakters kneden en vormen naar dat van de Here Jezus
- en nog veel meer

Ik gebruik nadrukkelijk de woorden we en **ons** omdat, hoewel we de Geest per persoon ontvangen, de Geest niet voor puur persoonlijke doelen gegeven is. De Geest is gegeven aan de Gemeente en tot opbouw van de Gemeente.

Slot

Gaan we net als de discipelen met Hem op pad om van Hem te leren en vervolgens ook als vertegenwoordigers van Jezus Christus de wereld in?

Gaan anderen aan onze onderlinge, door de Heilige Geest gesmede liefde, zien dat wij discipelen van Jezus Christus zijn (Johannes 13:34-35)?

Wat zou er gebeuren wanneer we samen:

- beter gaan luisteren naar de aanwijzingen van de Heilige Geest?
- meer gaan wandelen in de goede werken die God voor ons klaar legt?
- de Heilige Geest vragen om onze communicatie expert te zijn?

Vragen om samen over door te praten:

- Zijn wij te individualistisch?
- Zien wij de Heilige Geest als iets voor onszelf?
- Hoe kunnen we onze roeping **als** gemeente beter vervullen?

En samen ..., zeggen we Amen